

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 601/2025
14.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Демира Црновршанина, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару – Судска јединица у Тутину К бр.440/24 од 13.12.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 бр.14/25 од 07.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 14. маја 2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару – Судска јединица у Тутину К бр.440/24 од 13.12.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 бр.14/25 од 07.03.2025. године у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку и из члана 438. став 1. тачка 7) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару – Судска јединица у Тутину К бр.440/24 од 13.12.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика, за које дело му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име судског паушала плати суду износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећена Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, упућена је на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 бр.14/25 од 07.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина, а пресуда Основног суда у Новом Пазару – Судска јединица у Тутину К бр.440/24 од 13.12.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Демир Црновршанин, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, те због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, односно тако што ће одбити оптужни предлог тужиоца, или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву нашао:

Захтев је неоснован у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да у конкретном случају постоје околности које трајно искључују кривично гоњење, те да су повређене одредбе које се односе на постојање оптужбе овлашћеног тужиоца.

С тим у вези, бранилац у захтеву истиче да се кривично гоњење за кривично дело противправно заузимање туђег земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика, у смислу става 3. наведене одредбе, предузима по предлогу оштећеног, да у конкретном случају такав предлог није поднет поступајућем тужиоцу благовремено, у року од три месеца од дана сазнања оштећеног за кривично дело и осумњиченог, сходно одредби члана 53. став 2. ЗКП, већ је кривична пријава поднета од стране Полицијске управе у Новом Пазару, а у фази поступка пред тужилашством није било ни једне радње која би се на било који начин могла сматрати као да је предлог од стране оштећеног поднет.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног нису могли бити прихваћени као основани, из следећих разлога:

Према одредби члана 218. став 3. КЗ, гоњење за кривично дело противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ, предузима се по предлогу.

Одредбом члана 53. став 2. ЗКП, прописано је да се предлог за кривично гоњење подноси у року од три месеца од дана када је оштећени сазнао да кривично дело и осумњиченог.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да је у конкретном случају оштећена Републичка дирекција за имовину Републике Србије, те да је предлог из члана 218. став 3. КЗ, поднео законски заступник Републичке дирекције за имовину Републике Србије – Државни правобранилац, Одељење у Краљеву, поднеском од 03.06.2024. године, дакле благовремено, одмах по сазнању за кривично дело и осумњиченог, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног – да су нижестепеним пресудама учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, па је захтев у овом делу одбијен као неоснован.

Исти захтев је у осталом делу одбачен као недозвољен.

Наиме, у осталом делу бранилац окривљеног истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљенима преко бранилаца. Међутим, бранилац не наводи на који начин је ова повреда закона учињена, већ с тим у вези у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, односно на повреду члана 440. ЗКП, истицањем да је окривљени у својој одбрани изјавио да предметну парцелу није желео да користи као своју, нити да исту заузме, већ је ограду поставио у циљу заштите свог права пролаза и бављања узгојем стоке, уз сопствени закључак да је ово дело извршио у стању крајне нужде. Како погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешна оцена доказа у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, због повреде закона, то је Врховни суд поднети захтев у овом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић